

Klimmen, hangen en tuinieren

Het project *Pimp je speelplaats* helpt scholen in hun zoektocht naar meer groen en avontuur

- ▶ Een groene speelplaats leidt tot minder ruzie en meer spelplezier
- ▶ Stilaan investeren meer scholen erin, vaak met hulp van de ouders
- ▶ De speelplaats krijgt dan ook een grotere rol binnen de lesuren

Jozefien VAN HUFFEL

Een zandbak die een kwart van de ruimte beslaat, speelheuvels met gras en planten en houten speeltoestellen. Zo'n twee jaar geleden bouwde leefschole De Vlieger in Oostende haar kleine stadsspeelplaats om tot een avontuurlijke speelomgeving. „Een verschil van dag en nacht”, vertelt directeur Joeri Demey. „Er ontstond een nieuwe manier van spelen, creatiever en met minder conflicten.”

De jongste jaren kiezen stilaan meer scholen voor groen en avontuur. Over het algemeen zijn de Vlaamse speelplaatsen echter, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Nederlandse, grijs en verhard. Het project *Pimp je speelplaats* wil daarom beleidsmakers en ervaringsdeskundigen met elkaar in contact brengen zowel als lokale scholen steunen bij een eigen speelplaatsproject.

Vrije Basisschool De Krekel in Sint-Amandsberg zou het andere scholen wellicht aanraden zich in te schrijven. „In 2009 wonnen we *Droom je school*, een wedstrijd van onderwijsblad *klasse* en maatschappelijk investeerder Cera”, zegt zorgcoördinator Ruth Melis. „Aanvankelijk dachten we enkel de speelplaats

van het eerste, tweede en derde leerjaar aan te pakken, maar nu kunnen ook de ouderen klimmen of kletsen en uitrusten in een hangnet. Op een avontuurlijke speelplaats verzetten kinderen pas echt hun zinnen. Ze ontspannen zich, zodat de speeltijd een heuse pauze wordt.”

Soms vragen de leerlingen zelf om een andere speelplaats. „We lieten hen dan ook mee dromen”, zegt Marleen Van Olmen, directeur van de Gemeentelijke Lagere School De Sleutel in Ranst. „Nadien bekeken volwassenen met hen de duurzaamheid, veiligheid en financiële haalbaarheid van hun ideeën. Zo begrepen ze waarom er bijvoorbeeld geen grasplein kwam.”

„In de rekenles bekeken de kinderen onder meer hoeveel houtschilfers we nodig hadden”

Meestal helpen ouders bij de uitvoering van de plannen. „Een werkgroep van ouders en leerkrachten coördineerde en nodigde anderen uit voor werfdagen”, zegt Ruth Melis van De Krekel. „Nu eens maakten de leerkrachten de lunch, dan weer bereidde onze groep van mama's van Turkse afkomst allerlei lekkernijen. Het is een fijne manier om ouders en leerkrachten dichter bij elkaar te brengen.”

Het architectenbureau Fris in het landschap ontwierp onder meer de plannen voor De Vlieger en De Krekel. „Een groene speelplaats moet zo veel mogelijk uit natuurlijke elementen bestaan”, zegt architecte Els Huigens. „Ze kan ook educatieve elementen

bevatten, zoals een poel waarin de kinderen amfibieën kunnen zien zwemmen of een bloemenweide. En voorts is ze nooit af. Iedere nieuwe generatie mag er iets aan bijdragen, waardoor ze het gevoel heeft dat de speelplaats van haar is.”

Op die manier kan de speelplaats ook een grotere rol krijgen binnen de lesuren. Bij De Vlieger hebben sommige lessen nu plaats in het amfitheater buiten. „En kan er bij goed weer een klas op het podium of de boomstammen zitten”, zegt Van Olmen. „Bij de aanleg was de speelplaats zelfs een thema in de rekenles. De kinderen berekenden hoeveel vierkante meter tegels we moesten uitbreken en hoeveel houtschilfers we nodig hadden.”

Heeft een groene en avontuurlijke speelplaats nadelen? „De kinderen zijn aan het einde van de dag minder netjes dan voorheen, vooral als het regent”, zegt Joeri Demey van De Vlieger. „En de poets hulpen hebben iets meer werk vanwege het zand dat de kinderen binnenbrengen”, vult Ruth Melis van De Krekel aan. „We maakten dan ook de afspraak dat niemand bij regenweer in het zand speelt.”

De Vlieger bracht dan weer op meerdere plekken borstels aan om de voeten aan af te vegen, terwijl De Sleutel in Ranst net om die reden niet voor zand koos. „Dat is het voordeel van een lange voorbereiding”, meent Marleen Van Olmen. „Eigenlijk is er achteraf gezien niets dat we anders zouden doen.”

Info over *Pimp je speelplaats*, een project van ARGUS, Cera, KBC en *klasse*, via 03 202 91 21, op www.pimpjespeelplaats.be, via info@pimpjespeelplaats.be.

STANDPUNT

Bert CLAERHOUT

God nabij in lijden en pijn

„Zijn leven is onlosmakelijk met de Kerk verbonden. Bij alles wat hij ondernam, putte hij kracht uit zijn geloof. Nu hij met een pijnlijke ziekte kampt, is dat niet anders. Hoewel. „Zo vanzelfsprekend is het allemaal niet”, vertrouwde hij me onlangs toe. „Mijn geloof vertoont af en toe barsten. En net zoals iedereen vraag ik me soms af: 'Waarom ik?' Neen, een sterk geloof is niet altijd evident als je elke dag door de pijn heen moet.”

Een op de vijf Belgen leeft met chronische pijn, las ik onlangs in een artikel naar aanleiding van de Dag van Chronisch Zieke Mensen, op zondag 12 oktober. Rug- en gewrichtsproblemen, nekpijn, zenuwpijnen, fibromyalgie, enzovoorts. Velen maken geen dag zonder pijn mee. Bij zowat een op de honderd is de pijn zo erg dat het leven van de patiënt overhoop wordt gegooid, waardoor hij/zij bijvoorbeeld niet meer kan werken. De oorzaken zijn divers. Chronische pijn kan ontstaan door reumatische aandoeningen, maar net zo goed door psychologische factoren of persoonlijke ervaringen en levensomstandigheden. Vandaar dat een doeltreffende behandeling vaak moeilijk is. Veel pijnpatiënten stuiten bovendien op onbegrip van de buitenwereld, waardoor ze zich schuldig voelen, zich op zichzelf terugplooiën en sociaal geïsoleerd raken. Het is genoegzaam bekend dat ziek zijn eenzaamheid in de hand werkt.

Een sterk geloof is niet altijd vanzelfsprekend als je elke dag door de pijn heen moet

„Een mens lijdt nooit alleen fysiek. Hoe langer het fysieke lijden duurt, hoe complexer de beleving ervan wordt en hoe meer er zich ook andere emoties manifesteren”, schrijft Anita Galle in haar zopas verschenen boek met de provocerende titel *Ik daag U uit, God* (Halewijn, zie bladzijde 15). De auteur, psychotherapeut en zelf pijnpatiënt, vertelt daarin over haar ervaring met lijden en pijn, over hoe moeilijk het is om die een plaats in haar leven te geven en hoe de worsteling met zichzelf en met God haar geloof beïnvloedde. Ze maakte barre tijden van onmacht, onbegrip en drukkende eenzaamheid door. Ondertussen zocht ze nieuwe uitdagingen om in de samenleving te blijven meedraaien, bad ze om rust en vertrouwen, en ging ze met God het gevecht aan. Haar geloof hield desalniettemin stand.

„Het probleem van het lijden is niet dat God niet bij ons blijft. De moeilijkheid bestaat erin om zelf bij God te blijven”, merkt Anita Galle terecht op. Zowaar geen makkelijke opgave. Pijn en lijden hebben nu eenmaal niets met eerlijkheid en/of gerechtigheid te maken. Sommigen lijken eraan te ontsnappen, terwijl anderen de volle lading moeten verwerken. Het leed van veel patiënten is op het eerste gezicht dan ook moeilijk in overeenstemming te brengen met het bestaan van een liefhebbende en bevrijdende God. Aan ziekten zoals kanker, reuma, alzheimer en parkinson kleef een stuk bitterheid waar ook gelovigen vaak geen raad mee weten en waardoor we God soms als de grote Afwezige ervaren. Op zich is dat niet oneerbaar. Dacht ook Jezus aan het kruis niet even dat God Hem had verlaten?

Initiatieven in de aard van *Dag van...* roepen vaak tweeslachtige gevoelens op. Het is alsof we deze of gene bevolkingsgroep al na één dag aandacht opnieuw mogen vergeten. Daartegenover staat dat dergelijke initiatieven ons herinneren aan de vele mogelijkheden om goed te doen. Dat geldt ook voor de Dag van de Chronisch Zieke Mensen. Het is niet alleen een dag om de brede samenleving gevoelig te maken voor de noden van langdurig zieken, maar ook een kans om tijd te maken voor contacten met zieke burens, familieleden, vrienden en/of oud-collega's. Dat vergt moed, want de excuses om dat niet te doen, liggen voor de hand. Ook de Kerk is betrokken partij. Het behoort tot haar missie de zieke mens over zijn onmacht, twijfel en onzekerheid heen te helpen door hem de weg naar hoop te wijzen. En is het niet uitgerekend in de hoop die zieken en patiënten ervaren in de manier waarop we naar hen toestappen en hen omringen, dat ze ook Gods nabijheid kunnen voelen? ”

Ouders en leerkrachten realiseerden samen de speelplaatsen van De Krekel. © Ruth Melis